

Parlamentaarinen TKI-työryhmä 2022

TYÖSUUNNITELMA

I. Tehtäväksianto

Valtioneuvosto asetti yleisistunnossa 7.4.2022 parlamentaarisen TKI-työryhmän 2022. Asettamispäätöksessä työryhmän tehtävä määriteltiin seuraavasti: ”Parlamentaarinen työryhmä asetetaan jatkamaan vuonna 2021 toimineen työryhmän työtä. Parlamentaarisen TKI-työryhmän 2022 tehtävänä on laatia kehyskautta pidempi T&K-rahoituksen suunnitelma, toimia T&K-rahoituslain valmistelun seurantaryhmänä sekä seurata kokonaisuudessaan työryhmän linjausten toimeenpanoa (ml. T&K-verokannustin, osaajien saatavuuden varmistaminen ja mahdolliset rahastomalliset ratkaisut osana T&K-rahoituksen nostamista ja suuntaamista).”

II. Työsiot

1. Työn käynnistäminen

Työn käynnistämisvaihe sisältää seuraavat työvaiheet:

- Tehtäväksiannon tulkinta ja työryhmän rajaukset ja tarkennukset toimeksiantoon. Osana tehtäväksiannon tulkintaa työryhmän yhteinen keskustelu T&K-rahoituksen suunnitelman luonteesta ja tavoitellusta sisällöstä. T&K-rahoituksen suunnitelman osalta on tärkeää varmistaa parlamentaarisen työryhmän työn ja T&K-rahoituslakivalmistelun yhteensopivuus. Tärkeää on myös luoda yhteinen näkemys siitä, minkälaista lopputuotosta (pitkäjänteinen T&K-rahoituksen suunnitelma) työryhmä tavoittelee.
- Työsuunnitelman käsittely ja hyväksyminen työryhmässä. Työsuunnitelmaan olisi hyvä kirjata työryhmän alustava linjaus/näkemys T&K-rahoituksen suunnitelmasta (mitä suunnitelma pitää sisällään, millä tarkkuustasolla se asioita tarkkuustasolla jne).
- Relevanttien taustamateriaalien (tutkimukset, selvitykset jne.) kokoaminen työryhmän käyttöön sähköiselle alustalle Tiimeriin

Tässä työsuunnitelman ensimmäisessä luonnoksessa on lähdetty ajatuksesta, että laadittavan pitkäjänteisen T&K-rahoituksen suunnitelman pääsisällöt ovat: 1) TKI-järjestelmä ja sen kehittämistarpeet sekä 2) T&K-rahoituksen kohdentuminen ja kohdentumisen periaatteet.

2. TKI-järjestelmän laajennettu tilannekuva

Työn ensimmäisessä sisällöllisessä vaiheessa laajennetaan ja syvennetään työryhmän työssä viime syksynä muodostettua TKI-järjestelmän tilannekuva. Tilannekuva kohdistuu järjestelmän rakenteeseen, toimijoihin, organisaatioihin, yhteistyöverkostoihin sekä olemassa olevaan vaikuttavuustietoon. Työssä tarkastellaan sekä järjestelmän kehitystä hieman pidemmällä

aikajänteellä että sen nykytilaa. Tavoitteena on luoda näkemys järjestelmän toimivuudesta sekä siitä, missä mahdollisia kehityskohteita on ja miten järjestelmää tulisi kehittää.

Työssä hyödynnetään laajasti jo tehtyjä selvitys- ja arviointiraportteja sekä muuta olemassa olevaa tutkimus- ja asiantuntijatietoa.

Työosion toimenpiteitä ovat mm.:

- A. Työn alkuvaiheessa luodaan katsaus suomalaisen **TKI-järjestelmän historiaan ja kehitykseen**. Järjestetään aihetta tarkasteleva avoin seminaari jossa käsitellään TKI-järjestelmän muotoutumista ja avataan sitä miksi Suomen TKI-järjestelmä on sellainen kuin se tänä päivänä on.
- B. Pyydetään **sidosryhmiltä näkemyksiä ja kannanottoja** TKI-järjestelmän nykytilasta ja erityisistä kehitystarpeista. Tämä voidaan järjestää esim. Ota kantaa – palvelun kautta.
- C. Järjestetään **tutkija- ja asiantuntijakuulemisia ja -alustuksia** työryhmän kokouksissa.
- D. Laaditaan aihekohtaisia **taustamuistioita** esiinnousevien tarpeiden mukaan.
- E. Varsinaisia kansainvälisiä vertailuja ei ehdota tehtäväksi, mutta ehdotetaan jatkettavaksi viime syksynä käynnistettyä **kirjoitussarjaa**, jossa kartoitetaan eri maiden pitkäjänteisen T&K-rahoituksen tilannetta. Kirjoitussarjaa fokusoidaan työryhmän tämän vuoden työn kannalta keskeisiin kysymyksiin (esim. T&K-rahoituksen pitkäjänteisen suunnittelun menettelyt, T&K-rahoituksen allokaatio ja priorisoidut kohteet/painopisteet).

TKI-järjestelmän tarkastelussa huomioidaan työryhmän syksyllä 2021 laatimat TKI-järjestelmän kehittämisen periaatteet, joita peilataan järjestelmän nykytilaan.

Työosiossa muodostuu syvennetty tilannekuva TKI-järjestelmästä ja sen mahdollisista kehityskohteista, jotka on tarpeen huomioida pitkäjänteisessä T&K-rahoituksen suunnitelmassa.

Tutkimus- ja asiantuntijatietoon pohjaten muodostetaan käsitys ihanteellisen TKI-järjestelmän osatekijöistä, funktioista, jotka toimivassa järjestelmässä tulisi löytyä. samalla kartoitetaan, mitkä järjestelmän osat toimivat markkinaehtoisesti ja missä tarvitaan suurempaa julkisen sektorin osallistumista.

3. TKI-järjestelmän rakenteiden ja T&K-rahoituksen kohdentumisen suuret linjat

Työn kolmannessa osiossa tarkastellaan tulevaisuuden TKI-järjestelmän rakenteita sekä resurssiallokaatiota, T&K-rahoituksen jakautumista ja jakomekanismeja. Muodostetaan nykytilan kuvaus siitä, miten julkinen T&K-rahoitus jakautuu tällä hetkellä (tieteenaloittain, sektoreittain, toimialoittain jne).

Nykytilan kuvauksen sekä työosiossa 2 laaditun TKI-järjestelmän tilannekuvan pohjalta työryhmä pohtii ja arvioi TKI-järjestelmän rakenteita sekä T&K-rahoituksen kohdentamista ja kohdentamisen periaatteita. Työryhmä laatii raamin ja periaatelinjaukset T&K-rahoituksen suuntaamisen osalta.

Työosio sisältää mm. seuraavia toimenpiteitä:

- A. Tilastollinen katsaus T&K-rahoituksen jakautumiseen

- B. Kuvaus julkisen T&K-rahoituksen jakautumisen mekanismeista ja tarvittavista institutionaalisisista ratkaisuista

4. Sidosryhmien kuuleminen ja osallistaminen

Suomalaisen TKI-järjestelmän toimijat ja sidosryhmät otetaan tiiviisti mukaan työryhmän työhön. Tavoitteena on strukturoitu, jatkuva ja tiivis yhteistyö työryhmän työn aikana.

Sidosryhmätyötä kytketään jo työn alkuvaiheeseen, jossa kartoitetaan toimijoiden näkemyksiä TKI-järjestelmän nykytilasta.

Työn valmisteluvaiheessa voidaan erottaa ainakin seuraavat toimenpiteet:

- avoin seminaari TKI-järjestelmän kehityksestä 22.6.
- kirjallinen lausuntokierros TKI-järjestelmän nykytilasta (elo-syyskuu)
- toinen lausuntokierros työn loppupuolella
- 1-2 sidosryhmätilaisuutta syksyn 2022 ja alkuvuoden 2023 aikana

Lisäksi sidosryhmiä kuullaan työryhmän kokouksissa. On myös mahdollista hyödyntää esim. avointa palautekanavaa tms.

Tutkimus- ja innovaationeuvosto kytketään työryhmän työhön. Työryhmä antaa katsauksen työn edistymisestä neuvostolle säännöllisesti työn aikana.

5. Työryhmän kannan muodostaminen ja linjaukset T&K-rahoituksen suunnitelmaksi

Edeltävien työosioiden pohjalta työryhmä laatii esityksensä pitkäjänteiseksi T&K-rahoituksen suunnitelmaksi. Suunnitelmassa otetaan kantaa tulevaisuuden TKI-järjestelmän rakenteiden, resurssiallokaation ja vaikuttavuuden seurannan periaatteisiin. kaikessa työssä nojataan syksyn 2021 raportin periaatelinjauksiin.

6. Vuonna 2021 toimineen parlamentaarisen TKI-työryhmän linjausten seuranta

Omana työosionaan työryhmä seuraa koko toimikautensa ajan vuonna 2021 toimineen TKI-työryhmän linjaustan toimeenpanon etenemistä. Seuranta toteutetaan pääosin katsauksina työryhmän kokouksissa ja se nivoutuu läheisesti työryhmän muuhun työhön ja T&K-rahoituksen suunnitelman laadintaan.

7. Työryhmän raportin valmistelu ja julkistus

Valmistellaan työryhmän työn koostava loppuraportti. Pidetään mahdollinen julkistustilaisuus (loppuseminaari tms.)

III. Aikataulu

Työryhmän toimikausi on 11.4.2022 – 31.3.2023.

Työ voisi edetä karkeasti seuraavan aikataulun mukaan:

	5/22	6/22	7/22	8/22	9/22	10/22	11/22	12/22	1/23	2/23	3/23
1 Käynnistäminen											
2 TKI-järjestelmän laajennettu tilannekuva											
3 TKI-järjestelmän rakenteiden ja T&K-rahoituksen kohdentumisen suuret linjat											
4 Sidosryhmien kuuleminen ja osallistaminen											
5 Työryhmän kannan muodostaminen ja linjaukset											
6 V. 2021 toimineen TKI-työryhmän linjausten seuranta											
7 Työryhmän raportin valmistelu ja julkistus											

Työryhmän kokoukset suunnitellaan pidettäväksi lähtökohtaisesti läsnäkokouksina Eduskunnassa.

Kokousaikataulu voisi alustavasti olla esim. seuraavanlainen:

<i>Tapahtuma</i>	<i>Ajankohta</i>	<i>Pääsisältö (alustavasti)</i>
Kokous 1	Toukokuu	Toimeksiannon käsittely, työsuunnitelmaluonnoksen käsittely, katsaus T&K-rahoituslain valmisteluun
Kokous 2	Kesäkuu	Työsuunnitelman hyväksyminen, TKI-järjestelmän tilannekuva
Suomen TKI-järjestelmän kehitys -seminaari	Kesäkuu	TKI-järjestelmän muotoutuminen ja keskeiset murrosvaiheet
Kokous 3	Elokuun loppu	TKI-järjestelmän tilannekuva Katsaus T&K-verokannustimen valmisteluun
Sidosryhmätilaisuus	Alkusyksy	TKI-järjestelmän tilannekuva
Kokous 4	Syyskuu	TKI-järjestelmän tilannekuva ja resurssiallokaatio
Kokous 5	Lokakuu	T&K-rahoituksen kohdentuminen ja jakomekanismit; linjausten seuranta (T&K-rahoituslaki)
Sidosryhmätilaisuus	Marras-joulukuu	T&K-rahoituksen kohdentuminen ja jakomekanismit

Kokous 6	Marraskuu	T&K-rahoituksen kohdentuminen ja jakomekanismit
Kokous 7	Joulukuu	T&K-rahoituksen kohdentuminen ja jakomekanismit; työryhmän alustavat linjaukset; linjausten seuranta (osaaminen)
Kokous 8	Tammikuu -23	Työryhmän linjausten käsittely
Kokous 9	Helmikuu -23	Loppuraporttiluonnos
Kokous 10	Maaliskuu -23	Loppuraportin käsittely ja hyväksyminen
Loppuseminaari / Julkistustilaisuus	Maaliskuu -23	Loppuraportin julkistaminen

IV. Viestintä

Työryhmän tavoitteena viestiä työn etenemisestä säännöllisesti ja avoimesti. Työryhmä tiedottaa työn etenemisestä säännöllisesti tiedottein valtioneuvoston viestinnän kautta. Viestintää tukee valtioneuvoston kanslian viestintäosasto.

Myös sidosryhmätilaisuudet ja seminaarit toimivat viestinnän foorumeina.

Työryhmällä on verkkosivu VNK:n sivuilla (<https://vnk.fi/parlamentaarinen-tki-tyoryhma>) jonka kautta viestitään työn etenemisestä ja josta kaikki keskeiset materiaalit ovat saatavilla. Hankkeen tiedot löytyvät myös valtioneuvoston [hankeikkunasta](#).

Sosiaalisessa mediassa keskustelua käydään aihetunnisteella #TKIrahoitus.

Jatketaan työryhmän verkkosivujen Pitkäjänteinen T&K-rahoitus -kirjoitussarjaa, jossa asiantuntijat kirjoittavat Suomen kannalta kiinnostavien maiden tutkimus- ja kehittämisrahoituksen tilanteesta. Kirjoituksia fokusoidaan työryhmän työn kannalta keskeisiin teemoihin (mm. T&K-rahoituksen kohdentuminen ja painopisteet).

Työryhmän jäsenten kirjoitussarja: työryhmän jäsenet voisivat kirjoittaa lyhyitä kirjoituksia työryhmän verkkosivuille omista näkökulmistaan T&K-rahoituksen ja –järjestelmän kehittämiseen liittyen. Tämä voisi olla hyvä keino edistää avointa keskustelua työryhmän työstä ja TKI-järjestelmän kehittämisestä ja TKI-politiikasta yleisemmin.

V. Työn organisoituminen ja käytännöt

Työryhmän kokoonpano ja sihteeristö on kuvattu [asettamispäätöksessä](#).

Työryhmällä on työtila valtioneuvoston Tiimeri-tilassa. Sihteeristöllä on lisäksi oma työtila Kampuksessa.

Periaatteista, joilla työryhmän valmistelemia asiakirjoja voidaan jakaa työryhmän ulkopuolisille henkilöille työn aikana, sovitaan ensimmäisessä kokouksessa.

Kokousmateriaalit toimitetaan sähköpostitse työryhmän jäsenille ja asiantuntijoille. Materiaalit pyritään jakamaan 2-3 päivää ennen kokousta.